

Panevėžio teritorinė ligonių kasa atliko su gydymu Europoje susijusių įstaigos išduodamų ir gaunamų E formos pažymų analizę ir pastebėjo, kad nuo 2010 m. iki 2016 m. laipsniškai daugėjo įvairių pažymų, kurios lietuviams suteikė teisę patogiau naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis Europos Sąjungos (ES) ar Europos ekonominės erdvės (EEE) šalyse, Šveicarijoje. Iš viso 2010-2016 m. Panevėžio TLK yra išdavusi virš 2000 E formos pažymų ir registravusi beveik 1600 gautų. Daugiausia išduota pažymų: siunčiamų kitoms šalims dėl jų piliečių, besigydžiusių Lietuvoje su Europos sveikatos draudimo kortele (ESDK), sąskaitų apmokėjimo (1001); asmenims, vykusiems gyventi ir dirbti kitose Europos šalyse (499). Tarp gautų pažymų daugiausia buvo suteikiančių teisę persikelti gydymą į Lietuvą (1139).

Vis daugiau lietuvių, dirbančių užsienyje, savo privalomąjį sveikatos draudimą (PSD), o kartu ir gydymą, persikelia į Lietuvą arba su užsienyje išduota ESDK būtiniosios medicinos pagalbos kreipiasi Lietuvoje. Panevėžio TLK duomenimis, gydytis Lietuvoje dažniausiai pageidauja Norvegijoje dirbantys asmenys. Į mūsų šalies gydymo įstaigas su ESDK dažniausiai kreipiasi Didžiosios Britanijos gyventojai, o mūsų šaliai dažniausiai dėl būtiniosios medicinos pagalbos kreipiasi į Vokietijos, Vengrijos, Latvijos gydymo įstaigas. Į Lietuvą atvykstantys ES šalių piliečiai dažniausiai atvyksta su ESDK, o Lietuvos piliečiai keliaudami dažniau susimoka už būtinąją pagalbą patys, tik tada teikia prašymą dėl išlaidų kompensavimo – kasmet į užsienio gydymo įstaigas kreipiasi daugiau kaip pusšimtis Panevėžio TLK veiklos zonos apdraustųjų PSD, nepasiėmusių į kelionę ESDK.

Palyginti 2010 m. ir 2016 m., septynis kartus išaugo Panevėžio TLK tvarkomų pažymų, suteikiančių teisę dirbantiems asmenims persikelti PSD (su juo – ir gydymą) į kitą šalį (E106 (S1), ir tiek pat – pažymų, siunčiamų kitoms šalims dėl jų piliečių, besigydžiusių Lietuvoje su ESDK, sąskaitų apmokėjimo (E125 (S080)). Triskart išaugo pažymų, leidžiančių pensininkams gydymą persikelti į kitą užsienio šalį (E121 (S1)), užsakymų skaičius, pusantro karto – išduodamų pažymų, reikalingų, kai atvykusieji iš kitų šalių už sveikatos priežiūrą susimoka patys, o paskui pateikia sąskaitas kompensuoti išlaidas savo šaliai (E126). Išlaidų suma už ES šalies gyventojams suteiktą būtinąją medicinos pagalbą Panevėžio ir Utenos gydymo įstaigose 2016 m. sudarė beveik 44 tūkst. Eur.

Be kita ko, pastebima, kad Panevėžio TLK padvigubėjo išduodamų ESDK skaičius, tačiau jis vis dar neprilygsta ESDK turėtojų skaičiui Europoje: pavyzdžiui, 2015 m. galiojančią ESDK turėjo 13 proc. apdraustųjų PSD Lietuvoje, Europoje – 46 proc.

Reikia įsidėmėti, kad ESDK, garantuojanti būtinąją medicinos pagalbą užsienyje, išduodama tik PSD apdraustiems asmenims. Kortelę būtina pasiimti vykstant į kelionę bet kurioje ES,

EEE šalyje ar Šveicarijoje. Nutikus nelaimei, su ESDK reikia kreiptis tik į valstybinę gydymo įstaigą. Būtinoji medicinos pagalba paprastai teikiama dėl ūmios ligos ar traumų. Pagalbos mastą nustato gydantysis gydytojas. Jis turi atsižvelgti į paciento numatomą lankymosi ES šalyje trukmę ir suteikti tokią pagalbą, kad žmogui nereikėtų dėl medicininių priežasčių anksčiau laiko grįžti į šalį, apdraudusią jį sveikatos draudimu. ESDK neužtikrina paciento priemonių (mokesčių) ir transportavimo išlaidų kompensavimo, jei dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos užsienyje jam tenka vykti namo.

Jei viešėdami kitoje Europos šalyje kreipėtės į gydymo įstaigą neturėdami ESDK, Jums suteiktų paslaugų išlaidas teks apmokėti patiems, bet grįžę į Lietuvą, galėsite kreiptis į teritorinę ligonių kasą pagal savo gyvenamąją vietą dėl išlaidų kompensavimo. Kita vertus, patekus į gydymo įstaigą be kortelės, įstaigos administracijos atstovas gali kreiptis į savo šalies kompetentingą įstaigą, o ši – į Lietuvos Valstybinę ligonių kasą su prašymu atsiųsti patvirtinimą, kad asmuo Lietuvoje yra apdraustas PSD. Jei asmuo apdraustas, jam išrašomas sertifikatas, kuris faksu išsiunčiamas besikreipusiai užsienio šalies kompetentingai įstaigai. Tokiu atveju už būtinąją medicinos pagalbą mokėti nereikės. Sertifikatai el. paštu, prašant apdraustajam, nesiunčiami, nes tai – dokumentas su asmens duomenimis.

